

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Фондовий ринок»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Освітня програма:	<u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Юрій Цимбалюк
Профайл лектора	https://marketing.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/cimbalyuk-yurij-anatolijovich.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	y.tsymbalyuk@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2260

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	здобути теоретичні знання та набути практичних навичок щодо організаційно-економічних засад функціонування фондового ринку та фондових бірж, як основного елементу його інфраструктури, порядку підготовки, укладання та виконання угод купівлі-продажу цінних паперів, як інструменту реалізації інвестиційних та інших інтересів учасників ринку
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ вивчення механізму функціонування інститутів фондового ринку; ➤ опрацювання властивостей, характеристик та методики використання фінансових інструментів на фондовому ринку; ➤ дослідження механізму діяльності системи фондових бірж в країнах з розвинутою ринковою економікою та особливостей її розбудови і діяльності в нашій країні; ➤ формування цілісної системи теоретичних знань та практичних навичок щодо підготовки, укладання та виконання угод на первинному та вторинному фондовому ринку
Компетентності	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система, страхування).</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК13. Здатність провадити професійну діяльність з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на підприємствах аграрної сфери економіки.</p> <p>СК14. Здатність застосовувати новітні наукові та прикладні досягнення фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у діяльності підприємств аграрної сфери економіки.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових і фондових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПРН11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p>

	<p>ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p> <p>ПРН24. Розуміти особливості реалізації діяльності з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на підприємствах аграрної сфери економіки.</p> <p>ПРН25. Застосовувати новітні досягнення фінансової науки у практичній діяльності, в тому числі – на підприємствах аграрної сфери економіки.</p>
--	--

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Модуль 1. Загальна характеристика системи фондового ринку				
Тема 1. Поняття та структура фондового ринку	2/2	<p>Поняття, роль та місце фондового ринку в системі світового господарства. Сегментація фондового ринку. Централізований та децентралізований ринок. Первинний та вторинний ринок цінних паперів, їх структура та організаційна побудова. Система регулювання фондового ринку.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.</p>	3
Тема 2. Об'єкти фондового ринку, їх характеристика та значення в економіці	2/4	<p>Поняття та основні ознаки класифікації цінних паперів. Пайові, інвестиційні, боргові та похідні цінні папери. Акції, облигації, інвестиційні та ощадні сертифікати, державні цінні папери та їх види.</p> <p>Інвестиційний портфель та принципи його формування. Поняття та види інвестиційних портфелів. Критерії формування портфелів, види портфельних ризиків. Збалансування та диверсифікація інвестиційних портфелів.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.</p>	6
Тема 3. Суб'єкти фондового ринку та їх функції	2/4	<p>Емітенти, інвестори та інвестиційні інститути як суб'єкти ринку. Основні категорії учасників фондового ринку та їх функції. Банки, інвестиційні компанії та фонди, інші категорії приватних та інституційних учасників ринку.</p> <p>Інвестиції фінансово-кредитних установ. Напрями діяльності комерційних банків щодо обслуговування інвестиційних проектів, первинний та вторинний банківські резерви цінних паперів, обмеження щодо інвестиційних операцій банків.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.</p>	6
Тема 4. Фондові біржі та елементи інфраструктури ринку	2/4	<p>Фондова біржа, її завдання та функції. Організаційна структура фондової біржі. Завдання та функції основних органів управління та структурних підрозділів біржі.</p> <p>Спеціалізовані організації з обліку, зберігання і розрахунків за цінні папери. Депозитарій цінних паперів, розрахункова палата, кліринговий банк, їх функції у процесі торгівлі цінними паперами.</p> <p>Стан функціонування системи фондових бірж України.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.</p>	6
Реферат				4

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Модульний контроль 1				10
Модуль 2. Механізми функціонування фондового ринку				
Тема 5. Лістинг та котирування цінних паперів	2/4	Лістинг цінних паперів на фондових біржах, переваги та порядок здійснення процедур. Критерії та умови лістингу та делістингу різних категорій цінних паперів. Поняття, порядок, умови та види котирування цінних паперів. Біржові індекси та рейтинги цінних паперів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	6
Тема 6. Емісія, обіг та види угод з цінними паперами	2/4	Організація емісії цінних паперів та їх розміщення на централізованому та децентралізованому ринках. Посередництво на фондовому ринку, його механізм та регулювання. Класифікація посередників. Біржові угоди на фондовій біржі, їх види і характеристика. Касові та термінові угоди. Ф'ючерсні контракти та опціони на фондовому ринку.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	6
Тема 7. Організація торгівлі цінними паперами та здійснення операцій на фондовій біржі	2/4	Операції фінансового інвестування на біржовому (централізованому) ринку цінних паперів, принципи їх проведення. Види та порядок подачі заявок на купівлю-продаж цінних паперів. Організація торгівлі цінними паперами в системі фондових бірж. Регламент підготовки, укладання і виконання угод купівлі-продажу цінних паперів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	6
Тема 8. Досвід функціонування фондових ринків країн світу	2/2	International stock market and the main trends of its development. World's leading centers of securities' trade. Stock markets of advanced and developing countries. Adaptation of world's progressive experience in the Ukraine's stock market functioning.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Реферат				4
Модульний контроль 2				10
Всього за 1 семестр	16/28			70
Екзамен				30
Всього за курс	16/28			100

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (екзамену) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (екзамен) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

(денна форма навчання)

Види роботи	Поточне оцінювання та самостійна робота								Підсумковий екзамен	Сума
	Модуль 1				Модуль 2					
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
Поточне оцінювання	3	6	6	6	6	6	6	3		
Реферат	4				4				30	100
Модульний контроль	10				10					
Разом	35				35					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки для практичних та семінарських занять з дисципліни «Фондовий ринок» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Цимбалюк Ю.А., Умань: УНУС. 2023. 35 с.
2. Методичні вказівки для самостійної роботи при вивченні дисципліни «Фондовий ринок» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Цимбалюк Ю.А., Умань: УНУС. 2023. 31 с.
3. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Фондовий ринок» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Цимбалюк Ю.А., Умань: УНУС. 2023. 32 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бутко М.П. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М.П. Бутко, І.М. Бутко, М.Ю. Дітковська та ін.]; за заг. ред. М. П. Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.
2. Ваніна Н., Грищенко О. Ринок цінних паперів. Практикум. Київ: Центр навчальної літератури. 2019.176с.
3. Коваленко Ю.М. Управління фінансовими активами: підручник. Ірпінь: УДФСУ, 2019. 498 с.
4. Петухова О.М, Інвестування Навчальний посібник рекомендовано МОН України. К.: ЦНЛ. 2018. 336 с.
5. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С.М. - Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2021. - 227 с.
6. Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник.2-ге вид. доп. і перероб. К.: ЦП «Компринт», 2018. 350 с.
7. Фінансовий ринок: підручник: у 2 т. / Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В., Онишко С.В., Кужелев М.О. та ін.; кер. авт.. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.
8. Фінансовий ринок: навч. посібн. / Н.В. Трусова, С.А. Нестеренко, І.Є. Якушева та ін. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

Допоміжна

1. Прокопчук О. Т., Мальований М. І., Цимбалюк Ю. А. Формування інвестиційного ринку в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Випуск 99 Частина 2, 2021. С. 182-194. DOI: 10.31395/2415-8240-2021-99-2-182-194. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/18.pdf>.
2. Ревуцька А.О., Цимбалюк Ю. А. Стратегічне управління інноваційно-інвестиційним розвитком бізнесу в кризових умовах господарювання. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Випуск 99 Частина 2, 2021. С. 59-69. DOI: 10.31395/2415-8240-2021-99-2-59-69. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/6.pdf>
3. Цимбалюк Ю.А., Холявіцька К.С.. Перспективи розвитку ринку цінних паперів України в умовах децентралізації влади. // Збірник наук. праць Уманського національного університету садівництва. 2023. Вип. 102. Ч2. Серія «Економічні науки». С. 194-201. <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/102/102.2/18.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України – <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
4. Кабінет міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Міжнародний банк реконструкції та розвитку – <http://www.worldbank.org/>
6. Міжнародний валютний фонд – <https://www.imf.org/en/Home>
7. Міністерство економіки – <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
8. Міністерство фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>
9. Національний банк України – <https://bank.gov.ua/>
10. Організація економічного співробітництва та розвитку – <https://www.oecd.org/>
11. Президент України – <https://www.president.gov.ua/>
12. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) – <https://www.nssmc.gov.ua>
13. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) або Stock market infrastructure development agency of Ukraine (SMIDA) – <https://smida.gov.ua/>
14. Фондова біржа ПФТС – <https://pfts.ua>
15. Фондова біржа «Перспектива» – <https://www.fbp.com.ua>
16. Українська біржа – <https://www.ux.ua>
17. Українська міжбанківська валютна біржа – <https://www.uicgroup.com>